

Jedan od uslova češke kompanije Škoda Praha za gradnju drugog bloka Termoelektrane u Pljevljima jeste da novoosnovano preduzeće, koje bi gazdovalo drugim blokom, nema pravo podjele dividende u roku od 15 godina, koliko je planirano vrijeme grejs perioda i otplate kredita, pokazuje dokumentacija kojom raspolaže Istraživački centar MANS-a. Ovo može biti jedna od tački sporenja sa A2A i jedan od razloga iz kojih italijanska kompanija nije voljna da uđe u projekat izgradnje drugog bloka.

To je predviđeno ponudom Škode Prahe koju je krajem marta ove godine dostavila Elektroprivredi Crne Gore (EPCG) i koja je dva mjeseca kasnije izabrana kao najpovoljnija. U međuvremenu je EPCG sa češkom kompanijom počela pregovore radi definisanja finalnih uslova izgradnje kontroverznog projekta, ali pregovori još nijesu okončani. Pregovori su trenutno u blokadi zbog, kako se navodi u medijima, nepoznanice ko bi garantovao za kredit kojim bi se finansirao kompletan projekat.

Prema podacima Istraživačkog centra MANS-a, Škoda Praha je za gradnju Drugog bloka po modelu strateškog partnerstva zahtijevala ispunjenje nekoliko uslova, od kojih se najznačajniji svakako odnosi na zahtjev da i EPCG i strateški partner moraju dati saglasnost za obezbjeđenje garancije za kredit.

Umjesto pronalaska strateškog partnera, iz Vlade je nedavno najavljeno da će projekat Drugog bloka biti realizovan tako što će biti formirano posebno preduzeće u kojem će država, a ne strateški partner, imati 51 odsto vlasništva, a EPCG 49 odsto. Državna energetska kompanija bi potom otkupljivala struju od tog novog preduzeća po cijeni koja bi bila utvrđena po troškovnom principu kako bi novo preduzeće uopšte bilo održivo.

Prema ponudi češke kompanije, gradnja Drugog bloka procijenjena je na 338,5 miliona eura, od čega bi maksimalno 85 odsto, odnosno 287,7 miliona eura, bilo obezbijedeno kroz kredit Češke izvozne banke. Grejs period je tri godine, a period otplate kredita 12 godina po kamatnoj stopi od 2,5 odsto plus šestomjesečni Euribor.

Škoda Praha je ponudom tražila da se definiše biznis plan za Drugi blok Termoelektrane u trajanju od 15 godina (uključujući sistem garancija koje će obezbijediti ulaznu i izlaznu cijenu i količine), zatim 15-togodišnji biznis plan EPCG, kao i da se precizno definiše imovina postojećeg Prvog bloka i budućeg Drugog bloka Termoelektrane, poput toga šta je zajednička oprema ili šta će biti sa imovinom Prvog bloka nakon njegovog prestanka rada. Vlada je ranije najavila da će Prvi blok raditi do 2024. godine.

U ponudi se takođe potencira da Češka izvozna banka neće dozvoliti isplatu dividendi budućem zajedničkom preduzeću, u čijem bi vlasništvu bio Drugi blok, do pune otplate kredita u periodu od 15 godina (tri godine grejs perioda i 13 godina vraćanja kredita).

Pored toga, češka kompanija je naznačila da je cijenu od 338,5 miliona eura za izgradnju

Drugog bloka zasnovala na podacima iz fizibiliti studije i drugoj dokumentaciji koju je obezbijedila EPCG u periodu prije dostavljanja finalnih ponuda, te da zadržava pravo da prilagodi cijenu u slučaju promjena. Cijena ne uključuje porez na dodatu vrijednost (PDV), jer je Vlada Crne Gore početkom ove godine donijela izmjene Zakona o PDV-u kojim je energetske projekte od strateškog interesa oslobodila tog poreza.

Česi su cijenu vezali za kursni odnos eura i češke krune (jedan euro za 27 čeških kruna) koji bi bio fiksiran na dan potpisivanja ugovora, a ukoliko bi između tog datuma i finalnog obavještenja došlo do promjene kursa između dvije valute za više od tri odsto, onda bi cijena bila preračunata po novom kursu.

Radni tim koji čine predstavnici Vlade, EPCG i Rudnika uglja Pljevlja od početka juna pregovara sa predstavnicima Škoda Prahe iza zatvorenih vrata i bez elementarnih informacija građanima pod kojim uslovima se dogovara projekat gradnje Drugog bloka, koji će po svoj prilici biti novi udar po džepu poreskih obveznika i uvod u državnu pomoć energetske kompanijama.

Iako iz Vlade tvrde da je izgradnja Drugog bloka ekonomski opravdana, do danas nijesu saopštili niti jedan relevantan podatak koji bi potvrdio takve tvrdnje, a frapantno je da u koštanje čitavog projekta nijesu uračunali čak ni troškove zdravlja i zaštite životne sredine. Ranije analize Istraživačkog centra MANS-a pokazale su da bi ukupni troškovi projekta mogli premašiti milijardu eura, te da je projekat suprotan javnom interesu i da će značajno opteretiti „posrnule“ javne finansije zemlje.

izvor: mans.co.me